

Podnikatelé v České republice postižení lockdownem mohou po státu žádat náhradu škod. Stačí podat žalobu

- CZ24 News | 13. září 2023

ČESKO: Nejvyšší soud novým rozhodnutím otevřel cestu k náhradě škody způsobené krizovými opatřeními v době pandemie koronaviru.

Nejvyšší soud (NS) novým rozhodnutím otevřel cestu k náhradě škody způsobené krizovými opatřeními v době pandemie koronaviru. Vyhověl dovolání firmy, která musela omezit a pak zcela přerušit maloobchodní prodej potravin. Za období od října 2020 do února 2021 žádala náhradu škody 1,1 milionu korun, což označila za ušlý zisk. O nároku musí znovu rozhodnout Městský soud v Praze. Rozsudek NS je [dočasně zpřístupněný na úřední desce](#).

Podniky se ale do soudního řešení náhrady škody spíše nepohrnou, uvedl pro Echo24 restaurátér a člen představenstva Asociace malých a středních podniků Luboš Kastner.

V počáteční fázi pandemie, před schválením speciálního pandemického zákona, byla většina opatření, jež měla zastavit šíření viru, založena na krizovém zákoně. Norma říká, že stát je povinen nahradit škodu způsobenou právníckým a fyzickým osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními a cvičeními.

Žalobu pražské firmy, která kvůli omezení maloobchodu nemohla normálně fungovat, ale Obvodní soud pro Prahu 7 zamítl. Jeho rozhodnutí následně potvrdil odvolací městský soud, podle kterého stát sice odpovídá za škodu, ale za splnění dvou podmínek. Zaprvé, musí jít o individuálně určená krizová opatření, směřující proti konkrétně vymezené osobě nebo okruhu osob. Zadruhé, škoda musí být způsobena „**provedením krizových opatření**“. Nestačí tedy, že opatření byla vydána a stanovovala nějaké zákazy či omezení.

„NS dospěl k závěru, že dodatečné podmínky, které odvolací soud pro založení odpovědnosti státu za škodu v daném případě dovodil, nejsou na místě,“ uvedl soudce NS Pavel Simon.

„Logikou odvolacího soudu by totiž měl mít právo na náhradu škody ten, kdo postupoval protiprávně, odmítl se krizovým opatřením řídit a muselo proti němu být provedeno například zákrokem policie, zatímco jiný, který postupoval v souladu se zákonem a krizovému opatření se podrobil, by nárok na náhradu škody mít neměl. S takovým výkladem se NS přirozeně nemohl ztotožnit,“ popsal Simon.

Krizový zákon podle NS počítal s tím, že opatření budou reagovat na mimořádné události velkého rozsahu. Zohledňoval totiž zkušenosti s povodněmi na třetině území státu.

„Argumentace nepředvídatelností mimořádné situace spočívající v epidemii silně nakažlivého onemocnění, které postihne celé území státu, není proto namístě,“ stojí v rozsudku NS.

„Vůbec se nedivím, že rozsudek takhle padl a určitě bude nějaké procento podniků, které nyní budou tohoto rozsudku využívat,“ uvedl pro Echo24 restaurátér a člen představenstva

Asociace malých a středních podniků Luboš Kastner. Podle něj se ale bude jednat o desítky, maximálně stovky podniků.

„Právní definice škody je náročná,“ uvedl také Kastner s tím, že aby firmy u soudu uspěly, musely by mít škodu řádně zdokumentovanou a podloženou. **„Jako podnikatel v gastronomii, na jakém prostředku tu škodu budete demonstrovat? Na výjezdu z pokladního systému, nebo na počtu zrušených rezervací, to už je samozřejmě hodně individuální,“** dodal.

NS nesouhlasil ani s druhou podmínkou vymezenou městským soudem. **„Logikou odvolacího soudu by totiž měl mít právo na náhradu škody ten, kdo postupoval protiprávně, odmítl se krizovým opatřením řídit a muselo proti němu být provedeno například zákrokem policie, zatímco jiný, který postupoval v souladu se zákonem a krizovému opatření se podrobil, by nárok na náhradu škody mít neměl. S takovým výkladem se NS přirozeně nemohl ztotožnit,“** popsal Simon.

Účinky krizových opatření nastaly podle NS okamžikem, který je v každém jednotlivém krizovém opatření uveden jako počátek jeho účinnosti. Jde například o termín, kdy mají obchody zůstat zavřené. Od daného okamžiku získala opatření potenciál způsobit firmě škodu. A právě tento okamžik je zároveň nutné považovat za okamžik **„provedení krizových opatření“**, uvedl NS.

ZDROJ: echo24 / irozhlasCz